

Due nuovi ospiti del *Termes malayanus* Hav. di GIAVA.

Ho ricevuto dal Signor Ed. Jacobson una collezione di Termitidi e Termitofili di Giava, nella quale ho trovato il nuovo genere di Coleotteri e la nuova specie di Tisanuri che appresso descrivo.

COLEOPTERA - STAPHYLINIDAE.

GEN. *Jacobsonella* nov.

♀ *Oviger* (Fig. III, 3). Corpus elongatum, abdomine elongato obtriangulati, subtus aliquantum convexo, supra subplano.

Caput (Fig. I, 1) manifestum depressum aliquantum longius quam latius lateribus subparallelis angulis late rotundatis. Oculi sat magni. Antennae (Fig. I, 3-4) crassiusculae, sat longae, 11 — articulatae.

Labrum (Fig. I, 1 et 5) transversale, magis quam duplo latius quam longius, antice medium arcuatim vix producto, supra setis 3 + 3 et seta sublaterali marginali nec non seta nonnulla breviora auctum. Mandibulae (Fig. I, 5) longae, robustae, apice attenuato, arcuato, acuto, unciniformi, extensae labrum superantes. Maxillae (Fig. I, 6) longae, lobo interno quam

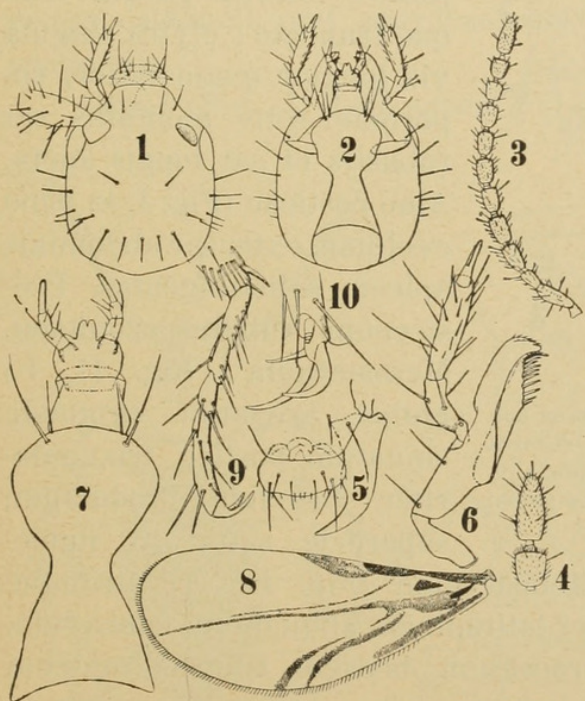

Fig. I.

1. Caput pronum; 2. idem supinum; 3. antenna; 4. antennae apex; 5. capitis pars antica cum mandibula altera; 6. maxilla; 7. labium; 8. ala postica; 9. pedis primi paris tibiae apex, tarsus et praetarsus; 10. tarsi apex et praetarsus.

externus parum breviora, dente apicali acuto introrsum directo terminato et serie setarum robustarum super marginem internum in-

structo, lobo externo apice lato setis nonnullis brevibus aucto, palpo longo 3 — articulado, articulo secundo quam ceteri longiore et crassiore, articulo ultimo valde attenuato, seta externa parum supra basim oriente et aliquantum sub apice terminante, juxta articulum eundem posita, aucto. Submentum (Fig. I, 2 et 7) longum, antice latum, setis duabus sublateralibus anticis instructum, ligula angusta aliquantum producta, antice bipartita, paraglossis subtriangularibus brevioribus, palpo sat longo, 3-articulato, articulo secundo quam ceteri brevior, articulo ultimo tenui quam primus parum longiore.

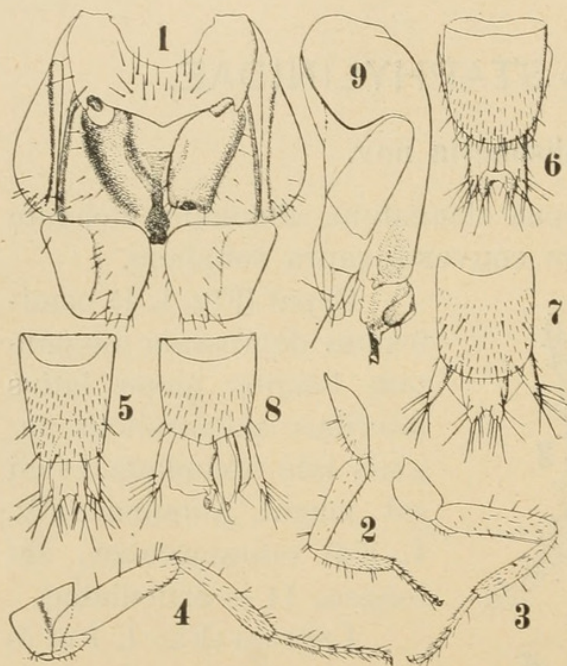

Fig. II.

1. Meso-et metasternum cum pedum basi et episterno et epimero; 2-4. pes primi, secundi et tertii paris; 5. foeminae corporis pars postrema prona; 6. eadem supina; 7. maris corporis pars postrema prona; 8. supina; 9. penis lateraliter inspectus.

Thorax. Pronotum quam caput parum latius, c. $\frac{1}{6}$ latius quam longius. Scutellum partim ab elytris obtectum, subsemiovale. Elytrae breves angulo antico interno exciso - rotundato, margine postico interne parum oblique truncato; elytra singula vix longior quam latior, superficie setis nonnullis sat robustis et sat longis aucta. Alae posticae (Fig. I, 8) bene evolutae, extensae abdominis apicem subattingentes. Prosternum subdtrapezoideum. Mesosternum (Fig. II, 1)

antice arcuatim profunde sinuatum postice triangulariter breviter productum, superficie setis sat numerosis sat longis instructa. Metasternum (Fig. II, 1) utrimque per coxarum II longitudinem et latitudinem aliquantum concavum, margine postico medio in processum brevem subtrapezoideum producto. Episterna metathoracis angusta et partem posticam versus gradatim angustiora. Epimera lata, angulo postico exciso rotundato.

Pedes (Fig. II, 2-4) coxa primi et secundi paris elongata, tertii paris paullulum ad basim latiore quam longiore lamina externa spatio brevi epimera attingente. Femora elongata ad apicem interne, ad tibiae basin partim continendam, excavata; tibiae elongatae,

tarsi etiam elongati, primi paris 4-articulati, ceteri 5-articulati. Praetarsus (Fig. I, 10) unguibus duobus longis, attenuatis, acutis arcuatis et seta mediana longa compositus est.

Abdomen tergum nonum (Fig. II, 5) profundiore incisum, decimum (Fig. II) arcuatim parum profunde sinuatum.

♀ *gestans* (Fig. III, 1-2) physogastra, habitu a faemina ovigera valde dissimilis: abdomine valde inflato, expanso, parte antica elevata antrorsum producta et pronotum fere omnino obtegente, corporis parte postica detecta.

♂ Foeminae ovigerae similis.

Observatio. Genus hoc ad *Termitogaster* Casey proximum sed tarsi primi paris 4-articulatis saltem distinctum est.

***Jacobsonella termitobia* sp. n.**

♀ ovigera adulta (Fig. III, 3) badio-castanea, capite thoraceque castaneis vel nigrocastaneis, tibiae apice tarsisque rufo-castaneis

Caput (Fig. I, 1-2) supra et lateraliter setis nonnullis sat

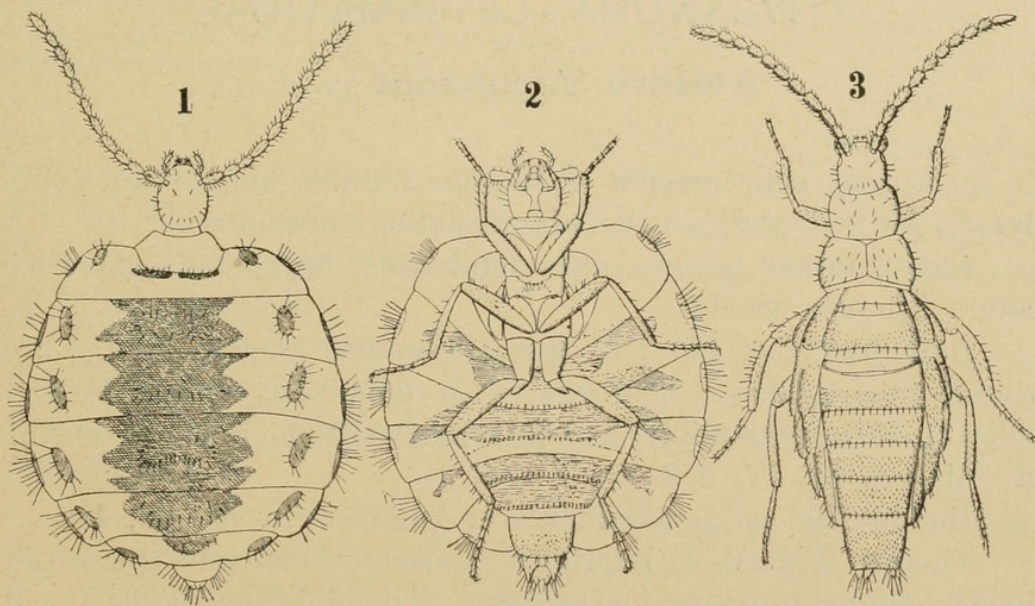

Fig. III.

1. Foemina physogastra supina; 2. prona; 3. foemina ovigera.

robustis sat longis instructum. Antennae (Fig. I, 3 et III) quam corporis longitudo parum magis quam dimidium breviores, articulis praeter pedicellum basalem basi et apice truncatis, apicem versus

gradatim parum latioribus, forma singulorum et setis cfr. fig. I, 3. Oculi vix prominentes. Pronotum angulis posticis aliquantum excisis rotundatis, superficie setis nonnullis sat robustis et sat longis auctum.

Urotergita setis nonnullis posticis brevibus instructa, corporis parte postrema cfr. Fig II, 5-8.

Pedes (Fig II, 2-4) longi, femore, tibia et tarso setis nonnullis externis longis auctis, tibia spinis duabus apicalibus parvis, minoribus in pedum paris 2° — 3° instructa

Long. corp. mm 3,25, lat. abdominis 1.24; long. antennarum 1,50, pedum paris tertii 2,10.

♀ gestans membranis stramineis, urotergitis et urosternitis, praeter ultima, nec non disculis pleuralibus ferrugineo-rufescentibus.

Long. corp. mm. 3,10, lat. abdominis 2,5.

♂ quam femina ovigera parum minor. Organum copulativum cfr. fig. II, 8-9.

Habitat. Ad Samarang (Java) exempla nonnulla in nidis *Termes malayanus* Hav. Ed. Jacobson legit

THYSANURA - LEPISMATIDAE.

Atelura Jacobsoni sp. n

♀ Corpus ochroleucum elongatum, antice aliquantum rotundatum, partem posticam versus gradatim angustatum.

Caput antice tantum setis numerosis instructum, superficie cetera squamis vestita.

Antennae (Fig. IV, 2-3) quam corporis longitudo c. $\frac{2}{3}$ breviores, 14-articulatae, articulis 8-10 indistincte subdivisis, articulis 11-13 in articulinis divisis, articulo ultimo integro, sensillis et setis cfr. fig. IV, 2-3.

Mandibulae, palpi maxillares et labiales cfr. fig. IV, 4-6.

Thorax (Fig. V, 1) lateribus paullulum convexis quam abdomen aliquantum brevior et quam abdominis pars antica paullulum latior, scutis dorsalibus margine laterali setis brevibus, tantum ad angulum posticum seta sat longa, robusta, margine postico seta nonnulla minima aucto, superficie squamosa. Squamae (Fig. IV, 1 et V, 2) plus minusve longiores quam latiores, pluri-radiatae, radiis postice haud liberis, majores μ 56 $\times$ 33.

Pedes coxa squamosa spinis et setis cfr. fig. IV, 7 et V, 6, praetarsi (Fig IV, 8 et V, 7) ungue laterali simplici, sat arcuato,

attenuato, acuto, ungue mediano latiusculo quam laterales aliquantum brevior, apice acutissimo.

Abdomen (Fig. V, 1) partem posticam versus gradatim parum angustius, tergitis seta sat longa et robusta postica-laterali et setis nonnullis inferis, posticis brevibus auctis, superficie

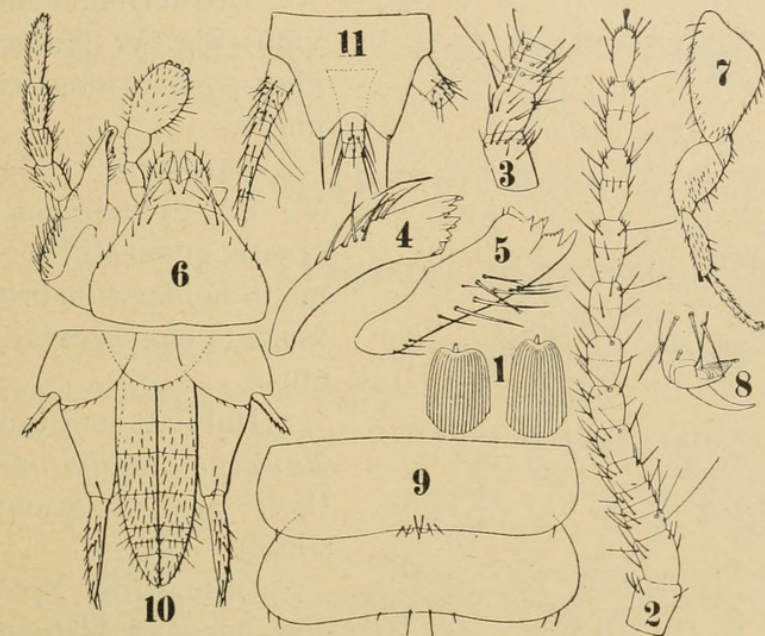

Fig. IV.

1. Corporis squamae; 2. antenna supra inspecta; 3. antennae pars proximalis subius inspecta; 4-5. mandibulae; 6. maxilla primi paris et labium; 7. pes paris tertii; 8. eju-dem apex; 9. urosterna 2-3; 10. urosterna 8-9 cum ovopositore; 11. corporis pars postrema.

cetera ut eadem scutorum dorsalium vestita. Tergitum decimum (Fig. IV, 11) aliquantum ad basim latius quam longius, subtrapezoidum, margine postico profunde sinuato angulis sat acutis, seta longa robusta auctis.

Urosternum secundum (Fig. IV, 9) vesiculis duabus medianis et setis 6 posticis instructum, urosterna 3-6 setis duabus submedianis sat longis, urosternum septimum vesiculis et stilis sat longis instructum.

Ovopositor (Fig. IV, 10) crassiusculus, ad apicem stilorum segmenti noni pertinens, sat setosus et pseudoarticulatus.

Cerci laterales (Fig. IV, 11) breves, quam urotergiti decimi longitudo aliquantum longiores, attenuati, setis et sensillis cfr. fig. IV, 11; cercus medianus? (in exemplo typico abruptus est, certe quam cerci laterales saltem aliquantum longior).

Long. corp. mm. 3,5, lat. 1, long. antenn. 1,00, palpi maxillaris 0,52, pedum paris tertii 1,35, cercorum lateralium 0,52.

♂ Antennarum articulus secundus (Fig. V, 4) processu haud auctus, tantum in parte infera laterali fovea parva oblonga instructus.

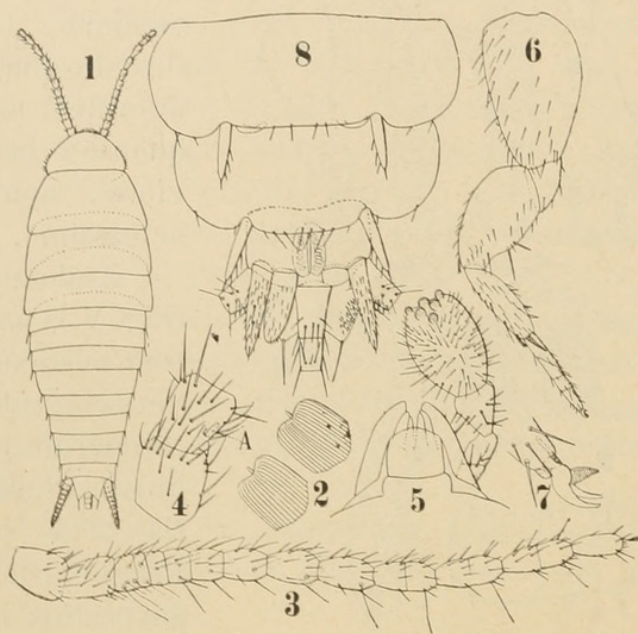

Fig. V

1. Maris corporis circumlitio; 2. corporis squamae; 3. Antenna subtus inspecta; 4. ejusdem articuli 1-2 subtus et lateraliter inspecti: A fovea sensitiva; 5. labii pars antica cum ligula supra inspecta; 6. pes paris tertii; 7. ejusdem apex; 8. corporis pars ventralis postica a segmento septimo.

Urosternum octavum (Fig. V, 8) margine postico haud sinuato.

Paramera (Fig. V, 8) cylindracea, crassa, quam stili segmenti noni parum breviora. Penis brevissimus.

Habitat: in nidis *Termes malayanus* Hav. ad Samarang (Java).

Observatio. Species haec ad *Atelura pseudolepisma* Gr. et Rov. proxima est, sed foeminae urotergito decimo postice tantum seta robusta angulari et praetarsi ungue

mediano latiore, et maris antennarum articulo secundo processu destituto et urosterni octavi margine postico haud sinuato bene distincta est.

1910. "Due nuovi ospiti del Termes malayanus Hav. di Giava." *Bollettino del Laboratorio di zoologia generale e agraria della R. Scuola superiore d'agricoltura in Portici* 5, 59–64.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/48991>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/70416>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.